

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 10. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Esterházy-émlékünnepség Budapesten

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egyházi, nemzetiségi és civil kapcsolatokért felelős államtitkára szerint Esterházy János élete vértanúság. Soltész Miklós a felvidéki mártír politikus emlékére rendezett budapesti ünnepségen párhuzamot vont Esterházy János és Márton Áron püspök életútja között és kiemelte: mindkettejük törekvése azonos volt, ahogy az is, hogy azonos hittel, szenvedéssel élték életüket. Soltész kiemelte: mindketten úgy határoztak, nem hagyják magukra a szlovák, illetve román területen maradt magyarságot. Mindketten kiálltak a kisebbségbe került magyarok érdekében, de tiltakoztak a magyarországi bűnök ellen is, amit akár szlovák, akár román emberek ellen követtek el a hatóságok, s felemelték a szavukat zsidók, lengyelek, vagy más népek meghurcolásával szemben. Akik még mindig félnek kimondani, hogy Esterházy nem háborús bűnös, hanem embermentő hős volt, azok is bevallják előbb-utóbb tévedésüket – mutatott rá az államtitkár, és hangsúlyozta: mi a szlovák népet a testvérünket tekintettük és tekintjük a jövőben is, az ezeréves sorsközösséget emberi erő szét nem bonthatja. Csáky Pál, a Magyar Közösség Pártja EP-képviselője a felvidéki mártír politikus emléktáblája előtt arról beszélt, hogy egyetlen nemzet sem állhat meg a világon a történelem előtt, amelyik nem becsüli önmagát. Utalva a magyar és lengyel történelem viszontagságaira, a két ország többszöri feldarabolására, rámutatott: ha van valami, ami több mint az állam, ami több mint a napi érdekek figyelembe vétele, az a jövőbe vetett hit. Az tudat, hogy tudjuk, összetartozunk, hogy ennek a népnek értékei vannak, és ezeket a jövőbe is át akarjuk menteni. Vállalások, személyes kiállások, bátorság, összeszedettség, szervezethez és víziók nélkül nincs jövő – hangoztatta a felvidéki magyar politikus, aki szerint ez az ünnep legszebb üzenete és ez az, amit Esterházy Jánostól megtanulhat a jövő nemzedéke.

Szilágyi Zsolt: megerősítettük a stratégiai partnerséget a magyar kormánnyal

Szilágyi Zsolt szerint az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) vezetőinek Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettesnél tett budapesti látogatása megerősítette azt a stratégiai partnerséget, amely évek óta összeköti a pártot a magyar kormánnyal. Szilágyi Zsolt a látogatás kapcsán elmondta, nem kívánnak versenyezni a többi erdélyi magyar párttal abban, hogy melyikük jobb barátja a Fidesznek és a magyar kormánynak. Az EMNP elnöke fontosnak tartotta, hogy a magyar kormány figyelemmel követi az erdélyi magyarság általuk felvetett nehézségeit. Úgy vélte: destabilizálhatja a román–magyar kapcsolatokat az a tény, hogy a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE) vezetése és a román kormány nem kívánja alkalmazni a román oktatási törvény kisebbségi oktatásra vonatkozó paragrafusait. Álláspontja szerint a MOGYE-ügyet nem lehet Románia belügyének tekinteni.

Kelemen: legyen Kárpát-medencei siker az európai kisebbségi jogvédelem

„2015-ben és a következő esztendőkből is azon kell dolgoznunk, hogy európai szinten felismerjék: nem lehet ugyanabban a mondatban említeni, rendezni az őshonos nemzeti kisebbségek és a bevándorló, munkavállaló közösségek jogait. Ha nem teszünk különbséget az eltérő igényekkel rendelkező népcsoportok között, nem lehet sikeres Európában a kisebbségi jogvédelem” – nevezte meg Kelemen Hunor a brüsszeli magyar képviselő egyik legjelentősebb közös célkitűzését azon a kerekasztal-beszélgetésen, amelyen Pelczné Dr. Gáll Ildikó EP-képviselő, a brüsszeli FIDESZ Polgári Szalon vezetőjének meghívására vettek részt a határon túli magyar politikai szervezetek képviselői. Kelemen hozzátette: az erdélyi magyarok számára Európai Unióhoz való csatlakozás nem föltétlenül, és nem kimondottan gazdasági előnyöket jelentett, sokkal inkább azt, hogy a közösség törekvések megjelenítésére új lehetőség adódott. Kelemen Hunor említette a magyar-magyar együttműködés egyik fontos európai hozadékát is: az Európai Néppárt (EPP) történetében először a bukaresti kongresszuson fogadtak el olyan dokumentumot, amelyet kisebbségi szervezet, az RMDSZ kezdeményezett. „Ebben támogattak bennünket magyarországi és határon túli politikus kollégáink, a dokumentum pedig azért volt fontos, mert kimondta azt, hogy az Európai Unió foglalkozni akar az európai őshonos kisebbségi kérdéssel” – jelentette ki Kelemen Hunor, aki a Minority SafePack európai polgári kezdeményezéséről azt mondta: bár jelenleg kudarcosnak tűnik ennek a törekvésnek a jelene, kezdeményezői és támogatói sem Brüsszelben, sem otthon nem adhatják fel a harcot azért, hogy az eddiginél nagyobb nyomatékkal európai napirendre kerüljön a kisebbségvédelem. „Ez egy Kárpát-medencei magyar érdek, amelynek érvényre juttatásáért közösen kell fellépniük. Ha a következő időszakban sikerül előrelépniük ezen a téren, akkor az nem egyikünk vagy másikunk, nem csak az erdélyiek, felvidékiek, délvidékiek, kárpátaljaiak vagy magyarországiak sikere lesz, hanem közös eredmény” – fogalmazott az RMDSZ elnöke.

MOGYE: semmi újat nem hozott a miniszter látogatása

Semmi újat nem hozott a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) magyar tannyelvű gyógyszerészeti szakának sorsát illetően Mihai Sorin Cîmpeanu oktatásügyi miniszter csütörtöki látogatása. A tárcavezető – aki Gigel Paraschiv államtitkárral közösen vett részt a felsőoktatási intézmény szenátusnak ülésén – újságírói kérdésre leszögezte, nem kíván beavatkozni a felsőoktatási intézményen belüli vitákba, és úgy fogalmazott, a magyar gyógyszerészképzés jövőjéről csakis az egyetem vezetése hivatott dönteni, mert az nem tartozik a minisztérium hatáskörébe. A rendezvény után az újságíróknak elmondta, meggyőződése, hogy egy akadémiai közösség közös erőfeszítéssel meg tudja oldani a vélt vagy valós problémákat az egyetemen. Azzal kapcsolatban, hogy a

magyar vonalat képviselő oktatók kérvényt adtak át neki, annyit mondott: a dokumentumot néhány perce kapta meg, még nem tudja, mi áll benne. Kifejezte meggyőződését, hogy amennyiben a Romániai Felsőoktatás Minőségét Biztosító Ügynökség (ARACIS) hatáskörébe tartozik a magyar vonal kérése, az megoldást nyerhet. Arra a kérdésre, hogy kapott-e felkérést a magyar részről tárgyalásra, nemmel válaszolt. Hangsúlyozta továbbá, a felvételi vizsgák le fognak zajlani mind a magyar, mind a román tagozaton. A MOGYE ügyében egyébként közös, egységes és határozott álláspont kialakítását kéri az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt (MPP) vezetőségétől az Erdélyi Magyar Néppárt. Ennek célja a megfelelő politikai szintű megoldás követelése lenne, ugyanis az EMNP múlt hétvégi közleménye szerint a vásárhelyi egyetem ügye elsősorban nem adminisztratív, hanem politikai kérdés, tétje pedig a közösség egyik alapvető jogának, az egészségügyi ellátásban való anyanyelvhasználatnak a biztosítása.

Berényi: elsődleges az őshonos nemzeti közösségek védelme

Háromnapos brüsszeli tanácskozáson vett részt Berényi József, a Magyar Közösség Pártja elnöke. A pártelnök Csáky Pállal, az MKP európai parlamenti képviselőjével együtt előbb az Európai Néppárt kibővített elnökségi ülésén, majd a külhoni magyar közösségek képviselőinek első alkalommal megrendezett egyeztetésén vett részt, valamint tárgyalt Joseph Daullal, az Európai Néppárt elnökével és Manfred Weberrel, a párt európai parlamenti frakciójának a vezetőjével is. Az utóbbi megbeszélés elsődleges témáját a szlovákiai jobbközép pártok együttműködése képezte. Szóba került az MKP és a Most-Híd közti viszony is. Berényi ennek kapcsán Dault tájékoztatta, hogy a vegyespárt már tavaly decemberben kijelentette: nem kíván az MKP-val együttműködni a jövő évi parlamenti választásokon. „A magyar pártnak tehát önállóan kell majd megküzdenie a parlamentbe való bejutást szavatoló legalább 5 százaléknyi voksért, ami nem lesz egyszerű feladat. Az előző választási eredmények miatt azonban bizakodva tekintünk a 2016-os parlamenti választásokra” – szögezte le a pártelnök. Az MKP két politikusa Manfred Weber frakcióvezetővel is kétoldalú tárgyalást folytatott. Az Európai Néppárt ugyanis az utolsó kongresszusán jóváhagyott egy olyan választási programot, amelyben az MKP javaslatára is szerepelt az, hogy el kell fogadni a nemzeti közösségekről szóló európai jogvédelmi normát. A mostani találkozón Berényi és Csáky ismételten szorgalmazta, hogy ez ügyben az Európai Néppárt legyen aktív, az illetékesek még ebben a választási időszakban fogadják el, vagy legalábbis dolgozzák ki a normával kapcsolatos javaslatot. „A legfontosabb az, hogy világossá tegyük: úgy, ahogy a néppárti dokumentumban is megfogalmazódik, nem egy általános kisebbségpolitikai normáról beszélünk, az csak az őshonos nemzeti közösségekre vonatkozó jogvédelmi norma lenne. A bevándorlók miatt ugyanis több ország ódzkodik ettől a témától” – fejtette ki az MKP elnöke. Berényi Daulnak és Webernek is fontosnak tartotta elmondani, hogy a szlovák belpolitikában az

MKP-t gyakran próbálják szélsőséges politikai pártként feltüntetni csak azért, mert az önkormányzatiság, illetve autonómia témakörével is foglalkozik. „A szlovákiai asszimilációs folyamat, Dél-Szlovákia lemaradása olyan méretű, hogy az MKP mindezen folyamatok megfordítását egyedül az önkormányzatiság megerősödésétől várja. Sem radikálisok, sem extrémisták nem vagyunk, ám e tekintetben a szlovákiai helyzet annyira megromlott, hogy más lehetőség nincs, mint zászlónkra tűzni az önkormányzatiságot, illetve autonómiát. Az ezekkel kapcsolatos elképzeléseinket Szlovákia határain belül, nem pedig másként kívánjuk megvalósítani” – magyarázta a magyar párt elnöke.

A város, a zsidó hitközség és az MNT működteti majd a szabadkai Zsinagógát

A szabadkai Zsinagóga teljes felújítását követően az irányításért és a használatért Szabadka város, a Szabadkai Zsidó Hitközség és a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) felel majd – határozott Szabadka képviselő-testülete. A képviselők igennek szavaztak egy olyan megállapodásra, amelynek értelmében a Zsinagóga fenntartásáért és működéséért az épület tulajdonosa, azaz a város felel majd, de mivel a Zsinagóga megtartja vallásos jellegét is, a Szabadkai Zsidó Hitközség vallási szertartásokat szervezhet majd benne. A magyar szecesszió stílusában épült műemlékben megszervezésre kerülő művelődési és kulturális rendezvényeket ugyanakkor a Magyar Nemzeti Tanács koordinálja és felügyeli majd. Az MNT meghatározatlan ideig, de legalább 99 évig élhet majd ezzel a jogával, amely abból ered, hogy a Tanács a továbbítója annak az 500 millió forintos pénzügyi támogatásnak, amelyet Magyarország kormánya hagyott jóvá a szabadkai Zsinagóga teljes belterének felújítására. Ezeket az eszközöket az MNT közvetítésével adományozza a magyar kormány. Emellett a Szabadkai Zsinagóga elnevezésű alapítvány határozza meg és hangolja majd össze a művelődési és vallási tartalmakat, továbbá kiállításokat szervez majd a szabadkai és vajdasági zsidók kulturális és történelmi örökségéről.

A koalíciós bizalom helyreállításáért

A Vajdasági Magyar Szövetség elnöksége legutóbbi ülésén a vajdasági hatalmi koalícióban bekövetkezett válsággal, valamint a kialakult helyzet rendezését célzó hárompárti egyeztetéssel foglalkozott. Az elnökség elfogadta és egyhangúlag támogatta az elhangzott beszámolót, értékelve a VMSZ tárgyalódelegációjának törekvését, hogy a válsághoz vezető okok feltárása ugyanolyan fontos legyen, mint a következmények kezelése, hiszen a bizalmi deficitet csakis úgy lehet megszüntetni, ha a tartományi hatalmi többséget képező pártok a kényszerből megkezdett párbeszédet arra használják, hogy tiszta vizet öntsenek a pohárba és a politikai partnerségnek visszaadják azt a rangot, ami az elmúlt időszakban

szemmel láthatólag elveszett. A VMSZ elnöksége záradékot fogalmazott meg a párt által képviselt irányvonalról a tárgyalások további menetében. Eszerint a Vajdasági Magyar Szövetség, úgy is, mint az egyik legjelentősebb választói támogatottsággal rendelkező regionális párt, és úgy is, mint a vajdasági magyar közösség érdekeit képviselő kisebbségi párt nélkül Vajdaság jövője elképzelhetetlen. Ezért az elnökség arra hatalmazza fel és arra kötelezi a tárgyalódelegációt, hogy a vajdasági magyarok érdekeinek érvényesítése céljából, ugyanakkor a legutóbbi választáson a párt iránt megmutatkozó bizalmat kötelességként és felelősségként megélve, a pozíciókból elvi, erkölcsi és politikai megfontolásból nem engedve képviselje álláspontját a további tárgyalásokon.

A magyar kormány a kárpátaljai magyarság mögött áll

Kétnapos munkalátogatáson járt Kárpátalján Wetzel Tamás, nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár március 2-3-án. A helyettes államtitkár útja során ellátogatott Ungvárra, Munkácsra és Beregszászba. Megbeszélést folytatott Bacskai Józseffel, ungvári főkonzullal, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség képviselőivel, Spenik Sándorral, az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar karának dékánjával, a történelmi egyházak képviselőivel, valamint Babják Zoltánnal, Beregszász polgármesterével. Az államtitkár megtekintette a beregszászi Rákóczi-főiskola új épületrészét, melyben a főiskola szakképzési intézete és a nemrég átadott Fodó Sándor Kulturális Központ kapott helyet. A főiskola vezetésével tanácskozott a magyar kormány és az intézmény között fennálló együttműködés fejlesztésére irányuló lehetőségekről. Wetzel Tamás hangsúlyozta: a magyar kormány megkülönböztetett figyelmet szentel az itt élő magyarságnak. A helyettes államtitkár szerint meg kell tenni mindent, hogy az itt élő közösség szülőföldjén maradhasson. Hangsúlyozta, Magyarország egyértelműen az ukrajnai válság békés megoldását sürgeti, s mindig a kárpátaljai magyarság mögött áll.

